

REGELS EN RICHTLIJNEN VAN DE EXAMENCOMMISSIE

BACHELOR INDUSTRIEEL ONTWERPEN

2015-2016

INHOUD

REGEL 1	DE EXAMENCOMMISSIE	3
REGEL 2	VERLENEN EXAMENBEVOEGDHEDEN.....	3
REGEL 3	UITGANGSPUNTEN VAN DE EXAMENCOMMISSIE	4
REGEL 4	OPSTELLEN EN VORM VAN TOETSEN EN DE WIJZE VAN TOETSING	4
REGEL 5	SCHRIFTELIJKE EN MONDELINGE TOETSEN.....	5
REGEL 6A	ORDE EN PROCEDURE VOOR SCHRIFTELIJKE TOETSEN	5
REGEL 6B	ORDE EN PROCEDURE VOOR PROJECTTENTAMENS.....	6
REGEL 7	REGELS IN GEVAL VAN CALAMITEITEN	6
REGEL 8	ZAK-/SLAAGREGELING.....	7
REGEL 9	RICHTLIJNEN CUM LAUDE.....	8
REGEL 10	VRIJSTELLINGEN	9
REGEL 11	SLOTBEPALING	9
	APPENDIX 1 – GEDETAILLEERDE BESCHRIJVING VAN FRAUDE (IN SCHRIFTELIJK WERK)	10
	INDIVIDUELE WERKSTUKKEN	10
	“INDIVIDUELE” GROEPSWERKSTUKKEN.....	10
	“GEZAMENLIJKE” GROEPSWERKSTUKKEN	10

REGEL 1 DE EXAMENCOMMISSIE

1. De bevoegdheid van de examencommissie strekt zich uit tot alle onderwijsseenheden die deel uitmaken van de opleiding van de student.
2. De examencommissie bestaat uit tenminste drie leden, waaronder twee hoogleraren.
3. De examencommissie bestaat uit leden van het personeel die belast zijn met het verzorgen van het onderwijs in de opleidingen één lid is een externe deskundige, dat wil zeggen iemand van buiten de opleiding.
4. Ten behoeve van het afnemen van de toetsen wijst de examencommissie voor ieder examenonderdeel een of meer examinatoren aan. In het geval van meerdere examinatoren voor een onderwijsseenheid, wordt één examinator als verantwoordelijke examinator aangewezen.
5. Als examinatoren kunnen slechts aangewezen worden leden van het personeel die met het verzorgen van de opleiding zijn belast alsmede deskundigen van buiten de universiteit.
6. De examencommissie kan zich laten bijstaan door de bij de opleiding betrokken medewerkers zoals opleidingsdirecteur, opleidingscoördinator, studieadviseur en/of mentoren. Zij hebben een adviserende stem in de vergaderingen. De examencommissie kan besluiten om haar toekomstige bevoegdheden te mandateren aan de voorzitter of secretaris en de uitvoering te delegeren aan het opleidingsbestuur, voor zover de wet of deze regeling zich daartegen niet verzetten.
7. De vergaderingen van de examencommissie zijn besloten.

REGEL 2 VERLENEN EXAMENBEVOEGDHEDEN

1. De examencommissie stelt een lijst samen van examinatoren. In het algemeen is degene die eerstverantwoordelijke is voor het onderwijs ook eerstverantwoordelijk voor de beoordeling van de studieresultaten. De examencommissie hanteert als criteria:
 - a. examenbevoegd zijn leden van de vaste of tijdelijke staf (UD, UHD, Hoogleraar, docent) van de UT, die aan de onderwijskwalificatie-eisen hebben voldaan en betrokken zijn bij de opleiding;
 - b. de bevoegdheid beperkt zich tot het domein waarbinnen de stafleden als deskundige erkenning genieten;
 - c. de bevoegdheid beperkt zich tot het onderliggende opleidingsniveau waarop de examinator zelf is opgeleid;
 - d. stafleden van partneruniversiteiten zijn eveneens examenbevoegd indien zij aan de genoemde eisen voldoen;
 - e. In alle andere gevallen neemt de examencommissie een besluit om iemand examenbevoegd te verklaren. In dit besluit is de geldigheidstermijn en het vakgebied vermeld.
 - f. In de regel dienen PhD en post-doc studenten eerst bij minimaal 2x een soortgelijk examenonderdeel te hebben meegelopen alvorens zij zelf examenbevoegd verklaard kunnen worden op dat onderdeel.
2. Voor de beoordeling van de bacheloropdracht of afsluitende onderwijsseenheid van de B-fase wordt een bachelorcommissie samengesteld. De samenstelling vereist goedkeuring van de examencommissie.

Tot de bachelorcommissie behoren tenminste:

 - a. de dagelijkse begeleider van de student;
 - b. een examinator uit een andere organisatorische eenheid dan het eerstgenoemde lid;
 - c. minstens één van de examinatoren is een hoogleraar of universitair hoofddocent;
 - d. praktijkdeskundigen kunnen deel uit maken van de bachelorcommissie in de rol van adviseur.
3. De examencommissie is examinator van alle TOM-modules:
 - a. De examinator van de modules 1 t/m 8 is gemandateerd aan de secretaris van de examencommissie;
 - b. De examinator van de modules 9 en 10 is gemandateerd aan de examinator van de betreffende profileringsmodule.
 - i. De examencommissie stelt de kaders van de invulling van de modules 9 en 10 (profileringsruimte) van te voren vast. Studenten die een invulling van de profileringsruimte buiten de gestelde kaders willen geven dienen toestemming te vragen bij de examencommissie.

- c. De examinator van de modules 11 en 12 is gemandateerd aan de coördinator van de bacheloreindopdracht.

REGEL 3 UITGANGSPUNTEN VAN DE EXAMENCOMMISSIE

1. Bij alle organisatorische zaken rond onderwijsprogramma's is de nominale programmering van het onderwijs leidend. De regelgeving voor examens stimuleert cohortsgewijs studeren en probeert studievertraging waarbij de programmatische volgorde in onderwijsprogramma's wordt verstoord, te voorkomen.
2. De examencommissie heeft in een aantal gevallen, waarin de onderwijs- en examenregeling dat expliciet bepaalt, de bevoegdheid om af te wijken van de onderwijs- en examenregeling. De examencommissie vraagt studieadviseurs om advies over te nemen beslissingen die de individuele studenten aangaan. Hierbij zal de van de student zelf afkomstige informatie vertrouwelijk worden behandeld.
3. In beslissingen van de examencommissie geldt:
 - a. Wanneer een student als kansrijk wordt gezien (studiesnelheid tenminste 0,75), overweegt de examencommissie of een beslissing er toe bijdraagt dat de student binnen vier jaar het bachelorprogramma zal afronden;
 - b. Wanneer de student als ernstig vertraagd wordt beschouwd (studiesnelheid tussen 0,5 en 0,75), overweegt de examencommissie of er voldoende gronden zijn om aan te nemen dat - op basis van het studieplan en de meest recente resultaten - een beslissing er toe bijdraagt dat de studiesnelheid niet verder daalt;
 - c. Wanneer de student als kansarm wordt beschouwd (studiesnelheid gelijk of lager dan 0,5), overweegt de examencommissie of een beslissing de kans vergroot dat de student spoedig zijn studiekeuze heroverweegt of de kans op slagen vergroot.
4. Het eigendomsrecht van de resultaten van taken, opdrachten en projecten die in het kader van de opleiding Industrieel Ontwerpen zijn uitgevoerd en waarvoor de studenten studiepunten heeft verworven, berust bij de faculteit Construerende Technische Wetenschappen.
Aan (deel)resultaten van een in opdracht van de UT uitgevoerd project, onderzoek of opdracht kan door de betreffende student geen rechten worden ontleend, tenzij dit voor aanvang met het bestuur van de faculteit is overeengekomen en schriftelijk is vastgelegd. Afspraken met het bedrijf betreffende de openbaarheid van de resultaten, dienen tevoren te worden vastgelegd.

REGEL 4 OPSTELLEN EN VORM VAN TOETSEN EN DE WIJZE VAN TOETSING

1. De vragen en opgaven van een toets gaan de leerdoelen niet te buiten. Deze leerdoelen worden voor het begin van het onderwijs dat gegeven wordt ter voorbereiding op de desbetreffende toets, in hoofdzaak bekend gemaakt. Ten laatste een maand voor de betreffende toets, moet de definitieve omvang en inhoud van de stof schriftelijk (e-mail/BlackBoard) bekend gemaakt zijn, en dient het schriftelijk studiemateriaal voor de betreffende toets voor de student beschikbaar te zijn. De manier waarop de toets plaatsvindt moet gepubliceerd zijn als de registratieperiode in het Student Informatie Systeem (Osiris) openstaat.
2. Voordat een examinator een toets afneemt, beoordeelt tenminste één andere ter zake kundige docent of de voorgenomen toets voldoende representatief is, of de vragen eenduidig zijn gesteld, of de moeilijkheidsgraad past bij die van het gegeven onderwijs en of de toets door goed voorbereide studenten ruimschoots te maken is binnen de beschikbare tijd.
3. In het opleidingsspecifieke deel van de onderwijs- en examenregeling is vastgelegd hoe de beoordeling voor elke onderwijseenheid plaatsvindt.
4. Op verzoek van de student kan de examencommissie toestaan dat een toets op een andere wijze wordt afgelegd dan in het opleidingsspecifieke deel van de onderwijs- en examenregeling is bepaald.

REGEL 5 SCHRIFTELIJKE EN MONDELINGE TOETSEN

1. Een schriftelijke toets duurt ten hoogste 3 uur; een individueel mondelinge toets ten hoogste 1½ uur. Een groepsgewijs afgenomen mondelinge toets duurt ten hoogste 4 uur.
2. De beoordeling van een schriftelijke toets vindt plaats aan de hand van vooraf opgestelde normen voor de verschillende opgaven of delen van opgaven van de toets.
3. Het bij een schriftelijke toets maximaal per opgave te behalen aantal punten wordt aan de studenten bekend gemaakt door dit bij de toetsopgaven te vermelden.
4. Wanneer bij het afnemen van de toets blijkt dat er een foute inschatting is gemaakt ten aanzien van de maakbaarheid binnen de beschikbare tijd, ten aanzien van de eenduidigheid van de vragen of ten aanzien van de moeilijkheidsgraad, rapporteert de examinerator dit zo spoedig mogelijk aan de examencommissie. De examencommissie is bevoegd hierop aangepaste normen voor te schrijven. Deze nieuwe normen mogen niet aantoonbaar ten nadele van de studenten uitwerken.
5. Bij een mondelinge toets waarin meer dan twee studenten tegelijk worden beoordeeld, zijn tenminste twee examineratoren aanwezig.
6. Mondelinge tentamens zijn niet openbaar, tenzij de examencommissie of examinerator anders heeft besloten; dit alleen bij speciale omstandigheden.
7. Een examencommissielid heeft te allen tijde het recht om bij een toetszitting aanwezig te zijn, of zich daarbij te laten vertegenwoordigen door een waarnemer.
De positie van een waarnemer wordt aan de student verduidelijkt.

REGEL 6A ORDE EN PROCEDURE VOOR SCHRIFTELIJKE TOETSEN

Onderstaand overzicht geeft de regels weer voor schriftelijke toetsen bij de bacheloropleiding Industrieel Ontwerpen.

1. Voor de toets
 - a. Voor alle toetskansen moet de student zich aanmelden via Osiris (of BlackBoard indien aangegeven). De student is verantwoordelijk voor het tijdig aanmelden.
 - b. Alleen wanneer de student zich heeft aangemeld (voor toets of vak in Osiris), heeft de student recht op deelname aan de toets. Er zijn dan voldoende toetsen en plaatsen in de zaal.
 - c. Bij betreden van de zaal kan de student worden gecontroleerd op inschrijving. Ook dienen studenten zich te kunnen legitimeren middels hun collegekaart. Studenten die zich niet ingeschreven hebben, kan de toegang tot de zaal worden ontzegd. Het werk van studenten die zich niet hebben ingeschreven wordt niet nagekeken.
 - d. Studenten dienen tassen en jassen voorin de tentamenruimte neer te leggen.
 - e. Studenten worden niet meer toegelaten nadat de eerste student de zaal heeft verlaten of indien de student meer dan een half uur te laat is. Indien de student te laat binnenkomt, gaat het recht op deelname verloren.
 - f. Bij elke toetszitting worden door de examinerator een of meerdere surveillanten aangewezen om erop toe te zien dat de zitting in goede orde verloopt. Minstens een van de surveillanten is betrokkene bij het onderwijs van de betreffende onderwijseenheid.
 - g. Studenten die extra tijd krijgen bijvoorbeeld i.v.m. dyslexie melden dit vooraf aan de surveillant.
2. Tijdens de toets
 - a. Het eerste half uur van de toets mag de student de zaal niet verlaten.
 - b. De student moet te allen tijde tijdens de toets zijn collegekaart kunnen tonen.
 - c. Verstoring van de orde kan leiden tot verwijdering uit de zaal; dit ter beoordeling van de surveillant.
 - d. Bij waarneming van fraude tijdens of na de toets (bv. spieken, overleggen, etc.) kan de surveillant passende maatregelen treffen; zal het werk van de student niet worden beoordeeld en wordt de examencommissie in kennis gesteld. De examencommissie kan hem of haar dan voor ten hoogste één jaar uitsluiten van deelname aan de toets. In het geval van vooropgezette fraude kan de examencommissie hem of haar voor ten hoogste één jaar uitsluiten van deelname aan maximaal alle toetsen.

- Een gedetailleerde beschrijving van fraude (in schriftelijk werk) staat beschreven in Appendix 1.
 - e. Iedere student levert minstens één blad in met daarop ingevuld zijn naam en studentnummer.
 - f. De student draagt de volledige verantwoordelijkheid voor de beoordeelbaarheid (bv. leesbaarheid, duidelijkheid van schetsen etc.) van het ingeleverde werk.
 - g. De student is er verantwoordelijk voor dat hij/zij bij het verlaten van de zaal al het relevante werk ter beoordeling heeft ingeleverd.
 - h. Op de toetsopgaven is aangegeven of deze na afloop van de toets weer ingeleverd moeten worden bij de surveillant.
3. Hulpmiddelen
 - a. Er mag alleen gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen indien dit op de toetsopgaven is aangegeven.
 - b. De opleiding stelt geen toegelaten hulpmiddelen ter beschikking indien een student nagelaten heeft deze mee te nemen.
 - c. Alle apparatuur met communicatiefuncties (zoals smartphones/mobiele telefoons) moeten voor het betreden van de zaal uitgezet en in de tas opgeborgen worden. Elke schijn van gebruik van dergelijke apparatuur wordt opgevat als fraude, waarbij de bijbehorende maatregelen getroffen zullen worden.
 4. Toiletbezoek
 - a. Niet meer dan één student tegelijk mag de zaal verlaten voor toiletbezoek, dit wordt gemeld aan de surveillant. De surveillant mag tijdens het toiletbezoek de collegekaart tijdelijk innemen.

REGEL 6B ORDE EN PROCEDURE VOOR PROJECTTENTAMENS

1. Een projecttentamen is de afsluiting van een onderwijsproject, waarbij zowel groepsprestatie als individuele prestaties beoordeeld kunnen worden. Een projecttentamen wordt afgenomen door tenminste twee examinatoren. In de regel is een van de examinatoren de tutor van de groep gedurende het project.
2. Elk project heeft een set leerdoelen; het projecttentamen beoogt te toetsen op deze leerdoelen. De leerdoelen zijn de basis voor de beoordeling tijdens het projecttentamen.
3. In een projecttentamen kunnen zowel groeps cijfers als individuele cijfers gegeven worden; het eindcijfer voor het project is een gewogen gemiddelde van de deeltijfers.
4. Het door de student behaalde resultaat voor het project wordt aan het eind van het projecttentamen bekendgemaakt.
5. Het project is door een student gehaald als het gemiddelde van alle deeltijfers ≥ 6.0 is.
6. Indien een deeltijfer voor een onderdeel 4.5 of lager is, dan is de student gezakt voor het project.
7. Indien meer dan twee deeltijfers lager dan 5.5 zijn, dan is de student gezakt voor het project.
8. Voor elk projectonderdeel dat beoordeeld is met een deeltijfer lager dan 5.5 (maar hoger dan een 4.5) dient de student een aanvulling te doen om het project te kunnen halen.
9. Een aanvulling wordt maximaal met een deeltijfer 6.0 beoordeeld.
10. Indien een (van de) aanvulling(en) beoordeeld wordt met een deeltijfer lager dan 5.5, dan is de student gezakt voor het project.
11. Afspraken omtrent de inhoud en doorlooptijd van een aanvulling worden tijdens of zo spoedig mogelijk na het projecttentamen gemaakt.

REGEL 7 REGELS IN GEVAL VAN CALAMITEITEN

1. Indien zich een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen tijdens of kort voor een tentamen is de examinator bevoegd te handelen en moeten de studenten de aanwijzingen van de examinator opvolgen.
2. Indien er zich calamiteiten voordoen of dreigen voor te doen tijdens of kort voor een toets geldt het volgende: indien er een calamiteit is te verwachten voor aanvang van een toets, wordt de toets

- uitgesteld met onmiddellijke ingang. De examinator stelt in overleg met de opleidingsdirecteur een nieuw tijdstip vast.
3. Het nieuw vastgestelde toetsmoment, dat binnen een maand plaatsvindt (de academische vakantie niet meegerekend), is bindend. Het nieuw vastgestelde toetsmoment wordt zo snel mogelijk bekendgemaakt via de gebruikelijke media.
 4. Indien er een calamiteit plaatsvindt of is te verwachten tijdens een toets dient er, indien mogelijk, als volgt te worden gehandeld:
 - a. op al het toetswerk is bij aanvang van de toets de naam en studentnummer door de student vermeld;
 - b. de aanwezigen dienen op last van de verantwoordelijke instantie of surveillant direct de zaal te verlaten;
 - c. de studenten laten het gemaakte toetswerk achter in de zaal.
 - d. indien men in de gelegenheid is geweest al te beginnen met de toets wordt, indien dit redelijkerwijze mogelijk is, op grond van de ingeleverde (gedeeltelijk) gemaakte opgaven door de docent hierover het eindcijfer bepaald.
 5. Indien de docent op grond van het hierboven genoemde geen eindcijfer kan bepalen, wordt er binnen een maand (de academische vakantie niet meegerekend) na het door een calamiteit afgebroken toets een herkansing georganiseerd voor de gedupeerde studenten.

REGEL 8 ZAK-/SLAAGREGELING

1. De examencommissie stelt een zak/slaagregeling vast behorend bij elk van de examens.
 - a. Een onderwijseenheid is succesvol afgerond als het afgeronde cijfer tenminste een 6 is.
 - b. Wanneer het niet afgeronde cijfer op een .50 of hoger uitkomt, wordt naar het nabij gelegen hogere gehele cijfer afgerond.
 - c. Een cijfer tussen de 0 en 1.49 wordt naar een 1 afgerond.
 - d. Een onderwijfsfase is succesvol afgesloten als alle onderwijseenheden met een voldoende zijn afgerond.
 - e. Voor studenten die ingeschreven zijn geweest voor de opleiding Industrieel Ontwerpen voor 1 september 2012 gelden de volgende compensatieregelingen:
 - i. Indien één cijfer 5 op de B1-lijst voorkomt voor een studieonderdeel niet zijnde een project of een practicum, is de student reglementair geslaagd mits er tenminste drie compensatiepunten tegenover staan, voor studieonderdelen niet zijnde projecten of practica (zie ook regel 8.1.e.ii.)
 - ii. Indien één cijfer 5 op de B2-lijst voorkomt voor een studieonderdeel niet zijnde een project of een practicum, is de student reglementair geslaagd mits er tenminste drie compensatiepunten tegenover staan, voor studieonderdelen niet zijnde projecten of practica en mits de student geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling in het B1-programma (zie punt regel 8.1.e.i.)
 - f. Voor studenten die voor het eerst ingeschreven zijn voor de opleiding Industrieel Ontwerpen op 1 september 2012 geldt de volgende compensatieregeling:
 - i. Indien één cijfer 5 op de B2/B3-lijst voorkomt voor een studieonderdeel niet zijnde een project, practicum of bacheloreindopdracht, is de student reglementair geslaagd mits er tenminste drie compensatiepunten tegenover staan, voor studieonderdelen niet zijnde projecten of practica.
2. Modules 1 t/m 8 zijn succesvol afgerond indien;
 - a. het projectonderdeel van een module afgerond is met een cijfer ≥ 6.0 en de resterende moduleonderdelen afgerond zijn elk afzonderlijk met een cijfer ≥ 5.5 , of
 - b. het projectonderdeel van een module afgerond is met een cijfer ≥ 6.0 en er maximaal één onderdeel van de resterende onderdelen met een cijfer ≥ 4.5 en < 5.5 is, waarbij vervolgens het gewogen gemiddelde van de onderdelen (uitgezonderd project) ≥ 6.0 moet zijn. De weging van de onderdelen wordt voor het begin van de module door de examinator vastgesteld.
 - c. Voor maximaal één van de moduleonderdelen, uitgezonderd het projectonderdeel, is er de mogelijkheid tot reparatie voordat het onderdeel is afgerond.
 - d. In alle andere gevallen is de module niet gehaald.

3. Modules 9 en 10 volgen het examenreglement van de opleiding die de module aanbiedt. In onvoorziene omstandigheden wordt het reglement van IO toegepast.
 4. Modules 9 t/m 11 zijn voldoende afgerond indien alle onderdelen 5.5 of hoger zijn.
 5. Module 12 is succesvol afgerond als het afgeronde eindcijfer minimaal 6 is.
 6. Een pre-master module is succesvol afgerond indien:
 - a. het projectonderdeel van een module afgerond is met een cijfer ≥ 6.0 en
 - b. de resterende moduleonderdelen afgerond zijn elk afzonderlijk met een cijfer ≥ 5.5
 - c. Voor maximaal één van de moduleonderdelen, uitgezonderd het projectonderdeel, is er de mogelijkheid tot reparatie voordat het onderdeel is afgerond.
 7. Indien (delen van) een onderwijseenheid door verschillende examinatoren wordt beoordeeld, ziet de examiner/coördinator/modulecoördinator er op toe dat dit wordt gedaan op grond van dezelfde normen. De uitslag van de toets(en) wordt door de examiner schriftelijk in zijn eigen administratie vastgelegd.
 8. Wanneer de beoordeling van een schriftelijke toets tot een cijfer 5 leidt, dient het werk door een tweede examiner te worden beoordeeld. Wanneer na overleg tussen beide examinatoren een verschil in beoordeling bestaat, wordt het cijfer vastgesteld op basis van het gemiddelde van de beide beoordelingen.
 9. De beoordelingen worden doorgaans uitgedrukt in de vorm van één van de cijfers 1 tot en met 10. Aan de cijfers moet de volgende betekenis worden gehecht:

1: zeer slecht	4: onvoldoende	7: ruim voldoende
2: slecht	5: net niet voldoende	8: goed
3: zeer onvoldoende	6: voldoende	9: zeer goed
		10: uitmuntend
- Examenonderdelen kunnen ook alfanumeriek beoordeeld worden:
C5	Gecompenseerde 5	V	Voldoende
NV	Niet verschenen	VR	Vrijstelling
NVD	Niet voldaan	HNTD	Hoeft niet te doen
O	Onvoldoende		
10. De examencommissie heeft de mogelijkheid om een niet reglementair behaald cijfer nietig te verklaren.

REGEL 9 RICHTLIJNEN CUM LAUDE

Ingeval de student bij het afleggen van het Bachelorexamen blijkt heeft gegeven van een uitzonderlijke bekwaamheid en vermogen als academisch bacheloringenieur, kan op het diploma "met lof" worden vermeld. De Examencommissie kan op voordracht van de afstudeercommissie Cum Laude toekennen. De Examencommissie beslist hierover.

Naast 'uitzonderlijke bekwaamheid en vermogen' dient minimaal aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- a. het eindcijfer voor de afsluitende bacheloreindopdracht bedraagt minimaal een 9;
- b. het gemiddelde der beoordelingscijfers, behaald voor onderdelen van het afsluitend examen (B2- en B3-programma), bedraagt tenminste 8.0;
- c. bij het bepalen van bovenbedoeld gemiddelde worden de onderdelen waarvoor geen oordeel in de vorm van een cijfer is gegeven dan wel een vrijstelling is verleend buiten beschouwing gelaten;
- d. geen enkel examenonderdeel in het B2-/B3-programma is met een onvoldoende beoordeeld;
- e. ten hoogste één examenonderdeel is beoordeeld met het cijfer 6;
- f. alle onderwijseenheden uit het programma moeten in één keer behaald zijn. Herkansen van voldoende of onvoldoende is niet geoorloofd;
- g. voor maximaal 10 EC van het afsluitend examen (B2- en B3-programma) van de opleiding is een vrijstelling verleend;
- h. er is in de gehele bacheloropleiding geen fraude gepleegd;
- i. de bacheloropleiding is afgerond binnen vier jaar, tenzij bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van de examencommissie, een grotere overschrijding rechtvaardigen. Tot de bijzondere omstandigheden worden in ieder geval gerekend de omstandigheden die worden erkend bij de toekenning van afstudeersteun.

Voor studenten die voor het eerst ingeschreven zijn voor de opleiding Industrieel Ontwerpen op of na 1 september 2013 geldt dat naast 'uitzonderlijke bekwaamheid en vermogen' minimaal aan de volgende voorwaarden moet zijn voldaan:

- a. Eindcijfer voor de afsluitende bacheloreindopdracht bedraagt minimaal een 9;
- b. Het gemiddelde der modulecijfers bedraagt tenminste 8.0 voor de overige modules.
 - o De cijfers voor module 9 en 10 (de profileringsruimte) tellen niet mee in de bepaling van het gemiddelde.
- c. De eindcijfers voor alle overige modules bedraagt minimaal een 7.
- d. De bacheloropleiding is afgerond binnen drie jaar, tenzij bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van de examencommissie, een grotere overschrijding rechtvaardigen. Tot de bijzondere omstandigheden worden in ieder geval gerekend de omstandigheden die worden erkend bij de toekenning van afstudeersteun.
- e. Voor maximaal een derde van de totale omvang van het B-programma is een vrijstelling verleend.
- f. Er is in de gehele bacheloropleiding geen fraude gepleegd.

REGEL 10 VRIJSTELLINGEN

De examencommissie verleent vrijstelling voor het afleggen van tentamens in onderwijseenheden en/of deelname aan praktische oefeningen, wanneer

- a. een gelijkwaardige (qua niveau) en gelijksoortig (qua aard van de doelstellingen) onderwijseenheid is afgelegd binnen een andere opleiding of aan een andere erkende, en als gelijkwaardig beschouwde instelling van hoger onderwijs.
- b. de student de beoogde leerdoelen op een andere wijze heeft bereikt, blijktens onder andere door de student te overleggen bewijsstukken, volgens een bevoegde examinerator.

REGEL 11 SLOTBEPALING

In voorkomende gevallen heeft de examencommissie het recht om af te wijken van bovenstaande regels. Deze afwijking dient op individuele basis en beargumenteerd gemaakt te worden.

APPENDIX 1 – GEDETAILLEERDE BESCHRIJVING VAN FRAUDE (IN SCHRIFTELIJK WERK)

Onder fraude wordt verstaan:

- a. Het bij toetsen gebruik maken van meer of andere hulpmiddelen dan die waarvan de examinerator vóór de toets in de vakomschrijving (vastgelegd in Osiris) heeft bekendgemaakt dat ze waren toegestaan.
- b. Het bij toetsen gebruik maken van hulpmiddelen of hulp waarvan de student wist of behoorde te weten dat zij niet waren toegestaan. Onder de in de vorige zin bedoelde hulp of hulpmiddelen vallen in ieder geval spieken, al dan niet:
 - i. met behulp van spiekbrieftjes, andere hulpmiddelen en/of communicatieapparatuur
 - ii. door af te kijken bij toetsen of af te laten kijken bij toetsen
 - iii. door tijdens de uren dat een toets wordt afgenomen en terwijl het werk nog niet is ingeleverd, betreffende de toetsstof in contact te treden met anderen dan de surveillanten.
 - iv. Door gebruikmaking van delen van werkstukken of uitgewerkte opgaven van anderen.
 - v. Gebruik van elektronische apparatuur.
- c. Valsheid in geschrifte, o.a. het doen of laten doen van een toets onder valse naam.
- d. Gedrag van studenten waarover de examinerator vóór het afnemen van de toets schriftelijk heeft bekendgemaakt dat hij het als frauduleus beschouwt en waarbij hij heeft aangegeven welke maatregelen hij zal opleggen bij vaststelling van dit gedrag. Onder dit gedrag kan vallen het tonen van eigen werk aan andere studenten.
- e. Plagiaat: overschrijven zonder deugdelijke bronvermelding en laten overschrijven.

Bij het maken van schriftelijke werkstukken, programmeeropdrachten, e.d. gelden de volgende regels:

INDIVIDUELE WERKSTUKKEN

Er is één auteur die op basis van het werkstuk een individuele beoordeling krijgt.

Als er passages worden opgenomen of gegevens worden gebruikt die aan andermans werk zijn ontleend, moet duidelijk worden aangeven:

- welke passages dat zijn (door ze bijvoorbeeld cursief of tussen aanhalingstekens te zetten);
- waar ze vandaan komen (door een duidelijke bronvermelding te geven: een formele literatuurverwijzing of een zinsnede als bijvoorbeeld “....mondeling informatie van Mrs. XX”).

“INDIVIDUELE” GROEPSWERKSTUKKEN

Verschillende groepsleden zijn verantwoordelijk voor verschillende onderdelen van het rapport. Er dient duidelijk aangegeven te worden welk groepslid voor welk deel van het rapport verantwoordelijk is.

Als er passages worden opgenomen of gegevens worden gebruikt die aan de stukken van andere groepsleden zijn ontleend, moet duidelijk worden aangegeven:

- welke passages dat zijn (door ze bijvoorbeeld cursief of tussen aanhalingstekens te zetten);
- waar ze vandaan komen (bijvoorbeeld: “....dit gevoegd bij het feit dat metingen hebben uitgewezen dat het effect verwaarloosbaar klein is (zie hoofdstuk V van dit rapport), brengt ons tot de conclusie dat.....”).

Voor zaken die van personen buiten de groep zijn overgenomen, geldt uiteraard hetzelfde als bij individuele werkstukken.

“GEZAMENLIJKE” GROEPSWERKSTUKKEN

De groep als geheel is verantwoordelijk voor de complete inhoud van het rapport, ook al heeft ieder bij het schrijven een ander onderdeel voor zijn rekening genomen. In dat geval hoeft niet aangegeven te worden wat nu precies wiens idee is geweest.

- Wél gelden voor het gebruik maken van externe bronnen dezelfde regels als bij een individueel werkstuk.
- Wanneer de student zich niet aan bovenstaande regels houdt en dus zonder deugdelijke bronvermelding andermans werk letterlijk overneemt of parafraseert, pleegt hij plagiaat.
- Niet alleen overschrijven zonder bronvermelding, maar ook laten overschrijven wordt als plagiaat/fraude beschouwd.
- Bij gezamenlijke groepsworkstukken kan in zo’n geval in principe de hele groep op fraude worden aangesproken.